

MUZEJ DOMOVINSKOG RATA DUBROVNIK

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2019. GODINU

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.2. Terensko istraživanje

- Arhiv Slobodne Dalmacije – izvorni pozitivni dubrovačkog područja u Domovinskom ratu – Zbirka fotografija i negativa – 93

1.3. Darovanje

- Zbirka fotografija i negativa – djelovanje ONB-a, negativni 110
- Zbirka fotografija i negativa – fotografije pripadnika 2. bojne 163. brigade HV na položajima – 15
- Zbirka fotografija i negativa – fotografije Voda veze 163. brigade HV – 18
- Zbirka 3D predmeta – 5
- Zbirka dokumenata – dokumenti Sekretarijata Narodne obrane Dubrovnik – 32
- Zbirka dokumenata – dokumenti Centra za obavješćivane Dubrovnik iz 1991. i 1992. – 19

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

- Redovno praćenje stanja izloženih predmeta u tvrđavi Imperijal i pohranjenih predmeta te poduzimanje mjera preventivne zaštite. (V. Jurica Turk, M. Đuraš)
- Dezinsekcija i mehaničko uklanjanje nečistoća sa svih izloženih predmeta u tvrđavi Imperijal – s izložbe „Dubrovnik u Domovinskom ratu 1991. – 1995.“ (M. Đuraš)
- Čišćenje i slaganje pohranjene građe iz Zbirke 3D predmeta, ukupno 211 predmeta (M. Đuraš)

- Slaganje građe iz Zbirke dokumenta u beskiselinske folije i kutije, 320 dokumenata (V. Jurca Turk)
- Preventivna zaštita 420 negativa iz Zbirke fotografija i negativa: smještanje u zaštitne košuljice. (M. Đuraš)

2.4. Ostalo

Iznimno teško građevinsko stanje u kome se nalazi još uvijek neobnovljena tvrđava Imperijal i u njoj smješteni izložbeni prostori Muzeja, koji su godinama izloženi propadanju zbog izravnog prodora oborinskih voda i vlage kroz nesanimirana teška oštećenja tvrđave izazvana brojnim zračnim i topničkim napadima agresora tijekom Domovinskog rata, u određenoj mjeri sanirano. Kako bi donekle popravili trenutno stanje i osigurali opstanak u ovim emocijama i simbolikom prebogatom prostoru, opterećeni potpunom nebrigom koncesionara, uz potporu i razumijevanje Grada Dubrovnika poduzeli smo opsežne radove na njegovom čišćenju, opremanju i tekućem održavanju. Izdvajamo: potpuno uređenje i betoniranje pristupne staze i prostora oko ulaza u Muzej; uklanjanje korova i čišćenje krovne terase i saniranje odvodnih kanala; zamjenu dotrajalog unutarnjeg ulaznog stubišta i popravak biljeterske kućice; izmjenu, popravak i nadogradnju unutarnjih i vanjskih elektro-instalacija te ugradnju led rasvjete u svim muzejskim prostorima.

Posebno ističemo poslove redovitog pranja, čišćenja i fumigacije prizemnih prostorija, kao i izradu ulaznih vrata i ostakljenih prozora koje su samostalno izvršili muzejski djelatnici.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

- Završen kompletan prijepis inventirane građe iz Zbirke dokumenta, iz klasične inventarne knjige u program za obradu muzejske građe M++ od inventarnog broja 1 do inventarnog broja 2947. Od inventarnog broja 2948 i dalje, Zbirke dokumenata, građa se vodi u M++. (V. Jurica Turk)
- Računalno inventirana nova 32 predmeta u Zbirci dokumenata, u M++ u (V. Jurica Turk)

- Digitalizirano 67 dokumenata iz vremena Domovinskog rata i pripremljeno za inventarizaciju u Zbirku dokumenata (V. Jurica Turk)
- Završen kompletan prijepis inventirane građe iz Memoarske zbirke, iz klasične inventarne knjige u M++, od inventarnog broja 1 do inventarnog broja 760. Od inventarnog broja 761 i dalje do inventarnog broja 832 građa se vodi u M++ (V. Jurica Turk)
- Tijekom 2019. pridružene fotografije/skenovi (skeniranih dokumenata) inventiranim predmetima u računalni program M++; 624 u Memoarskoj zbirci. (V. Jurica Turk)
- Završena kompletna digitalizacija građe iz Memoarske zbirke za sve inventirane predmete – 832 inventarna broja. (V. Jurica Turk)
- Izvršen prijepis inventirane građe iz Zbirke fotografija, iz klasične inventarne knjige u M++ od inventarnog broja 1 do inventarnog broja 4010 (M. Đuraš)
- Digitalizirano 320 fotografija iz Zbirke fotografija (M. Đuraš)
- Klasičnim načinom inventirano 28 predmeta u Zbirku fotografija, (M. Đuraš)
- Završen kompletan prijepis inventirane građe iz Zbirke 3D predmeta, iz klasične inventarne knjige u M++, od inventarnog broja 1 do inventarnog broja 255. Od inventarnog broja 256 i dalje do inventarnog broja 547 građa se vodi u M++ (M. Đuraš)

3.2. Katalog muzejskih predmeta

1. Memoarska zbirka, ukupno digitalizirano 624 predmeta (dokumenta) za katalog muzejskih predmeta, i pridruženo inventarnim zapisima. Svim inventiranim predmetima, od inv. br. 1 do inv. br. 832, iz Zbirke su pridružene fotografije i/ili scen dokumenta (Varina Jurica Turk)
2. Fotografirana 102 predmeta iz Zbirke 3D predmeta, te su fotografije predmeta pridružene inventarnim zapisima u M++ u. (Mišo Đuraš)

5. STALNI POSTAV

5.2. Izmjene stalne izložbe

Naziv: Stalna izložba *Dubrovnik u Domovinskom ratu 1991. – 1995.*

Autori stručne koncepcije: Varina Jurica Turk, Mišo Đuraš

Autori likovnog postava: Varina Jurica Turk, Mišo Đuraš

Opseg:798

Površina u m²: 311

Vrijeme trajanja: 5. kolovoza 2008. – u tijeku

Kraći opis: U tvrđavi Imperial – Carskoj tvrđavi, koju su Francuzi sagradili 1812. g. na Srđu, Dubrovnik, i posvetili Napoleonu I., postavljena je izložba *Dubrovnik u Domovinskom ratu 1991. – 1995.* Tijekom Domovinskog rata tvrđava je bila prva crta obrane Dubrovnika i u njoj je bilo smješteno Zapovjedništvo 163. dubrovačke brigade Hrvatske vojske. Postala je simbolom herojske obrane Grada. Izložba je otvorena 2008. g. kao prva faza projekta budućega stalnog muzejskog postava Muzeja Domovinskog rata Dubrovnik.

Izložba je prezentirana u prizemnom dijelu tvrđave i sastoji se od četiri tematske cjeline: *Pad Dubrovačke Republike i povijest objekta Fort Imperial; Srpsko-crnogorska agresija 1991.; Dani pobjede – oslobodilačke akcije Hrvatske vojske i Stradanje stanovništva, civilnih objekata i spomenika kulture na dubrovačkom području.*

Prikazan je tijek Domovinskog rata na dubrovačkom području od početaka srpsko-crnogorske agresije 1991. g., pobjedonosnog izlaska Hrvatske vojske na međunarodno priznate granice Republike Hrvatske, povratka izbjegloga i prognanoga stanovništva na privremeno okupirana područja do završetka rata 1995.

Izloženi su originalni dokumenti, umjetničke i dokumentarne fotografije iz Domovinskog rata, naoružanje, minsko-eksplozivna sredstva, dijelovi vojne opreme, ratne zastave postrojbi, autentične snimke i videograđa.

Izvršena zamjena oštećenih i dotrajalih šest uvodnih i 45 predmetnih legendi u svim tematskim cjelinama stalne izložbe *Dubrovnik u Domovinskom ratu 1991. – 1995.*

Izvršeno revidiranje postojećih tekstova, dio tekstova lektoriran te napravljen redizajn i tisak novih 9 izložbenih panoa, na kojima je prezentirana novo prikupljena i obrađena građa iz Zbirke dokumenata i fotografija i negativa.

Iz Zbirke dokumenata u stalnu izložbu je uvršteno 7 važnih dokumenata Kriznog štaba općine Dubrovnik nastalih u listopadu i studenom 1991., 12 dokumenata Sekretarijata NO općine Dubrovnik iz razdoblja priprema za obranu (siječanj – kolovoz 1991.), te 4 dokumenta zapovjednika ZO Dubrovnik Nojka Marinovića iz studenog i prosinca 1991. Uvršteno je i 6 izvoda iz Ratnog dnevnika COB Dubrovnik koji se odnose na dane najtežih napada na Grad u studenom i prosincu 1991. godine.

Stalna izložba je obogaćena s 27 fotografija iz Zbirke fotografija i negativa istaknutih hrvatskih ratnih fotoreportera Matka Biljka, Mila Kovača, Božidara Vukičevića i Božidara Gjukića koje su prikupljene donacijama autora u sklopu realizacije muzejskog projekta *Hrvatska ratna fotografija*.

Iz Zbirke trodimenzionalnih predmeta odabrana su 2 poklon-pištolja dodijeljena dubrovačkim braniteljima za zasluge u Domovinskom ratu od NGSHV Janka Bobetka i NUVP Mate Laušića s ugraviranom posvetom, 1 vlastoručno izrađen pištolj hrvatskog branitelja iz 1991., 3 trofejna pištolja zarobljena od neprijatelja, ručna kolica korištena za snabdijevanje građana smještenih u skloništu Gruž, 1 izvorna metalna vrata iz predziđa tvrđave Imperijal – oštećena gelerima tijekom agresorskih napada 1991., 6 priručnih minsko-eksplozivnih sredstava izrađenih u tvornici TUP u Dubrovniku 1991., 3 narukavne oznake postrojbi HV s dubrovačkog područja, te 4 dijela opreme dubrovačkih branitelja 1991.

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

- Pregled 102 dokumenta zatečena u Muzeju, inventariziranje 32 dokumenta te odabir daljnjih 70 dokumenata za inventarizaciju u Zbirku dokumenata (V. Jurica Turk)
- Pregled 320 fotografija, digitalizacija i priprema za inventarizaciju u Zbirku fotografija (M. Đuraš)
- Rad na obradi novo prikupljenih i doniranih predmeta Muzeju, u svrhu inventarizacije i katalogizacije. (V. Jurica Turk, M. Đuraš)
- Stručni rad na pregledu dokumentacije Fonda za spas Dubrovnika *Sveti Vlaho*, donirane protekle godine. Odabir dijela građe za inventarizaciju. (V. Jurica Turk)

6.2. Identifikacija / Determinacija građe

- Utvrđivanje identiteta fotografiranih osoba na fotografijama iz Zbirke fotografija i negativa Muzeja, kao i lokaliteta i ratnih položaja za 74 fotografije (M. Đuraš)

6.5. Posudbe i davanje na uvid

- Davanje na uvid muzejske građe iz Zbirke dokumenata i Zbirke fotografija i negativa studentima za potrebe izrade seminarskih radova. (V. Jurica Turk, M. Đuraš)

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

The best in Heritage, 25. – 27. rujna 2019., Dubrovnik, bez izlaganja (V. Jurica Turk, M. Đuraš)

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

Deplijan izložbe „Orlandove ratne godine 1991. – 1995.“, Varina Jurica Turk, MDRD

6.8. Stručno usavršavanje

Sudjelovanje na radionici na temu dokumentacijske obrade muzejskih predmeta (Program M++), Dubrovnik, UGD. (V. Jurica Turk)

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

- Stručna pomoć Udruzi roditelja poginulih hrvatskih branitelja Dubrovnik, g. Niku Vukoviću u organizaciji i vođenju programa obilježavanja podizanja spomenika poginulim braniteljima na širem području Osojnika, Osojnik, 5. listopada 2019. (M. Đuraš)
- Stručna pomoć Zavičajnom klubu Imočana u Dubrovniku i Udrugama proisteklim iz Domovinskog rata Imotske krajine, te priprema i realizacija programa obilježavanja obljetnice oslobađanja Golubovog kamena i obljetnice podizanja spomenika poginulim Imočanima na Južnom bojištu, 2. i 3. srpnja 2019. (M. Đuraš, V. J. Turk)
- Pružana stručna pomoć studentima na izradi diplomskih i seminarskih radova
- Udrugama proisteklim iz Domovinskog rata u realizaciji njihovih godišnjih programa.
- Konzultacije s kolegama iz Gradskog muzeja Karlovac, Muzej Domovinskog rata – Turanj

6.12. Informatički poslovi muzeja

- Završena kompletna digitalizacija građe iz Memoarske zbirke za sve inventirane predmete – 832 inventarna broja. (Varina Jurica Turk)
- Digitalizirana 123 dokumenta iz Zbirke dokumenata (Varina Jurica Turk)
- Digitalizirano 320 fotografija iz Zbirke fotografija (Mišo Đuraš)
- Nastavak izrade i održavanja web stranice Muzeja

6.13. Ostalo

- Stručni djelatnici Muzeja na poziv kolega iz Muzeja Grada Karlovca – Muzej Domovinskog rata Turanj, posjetili novootvoreni Muzej, razmijenili iskustva u načinima prezentacije građe iz vremena Domovinskog rata i dogovarali buduću suradnju dvaju Muzeja.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Tematska izložba iz fundusa Muzeja **Orlandove ratne godine 1991. – 1995.**

Mjesto održavanja i prostor: tvrđava Imperijal, 4. kolovoza 2019.

Vrijeme trajanja: 4. kolovoza 2019. – u trajanju

Autorica stručne koncepcije: Varina Jurica Turk

Suradnik na izložbi: Mišo Đuraš

Autori likovnog postava: Varina Jurica Turk, Mišo Đuraš

Opseg: 139 -izvorna građa iz Zbirki MDRD

Tiskovine: deplijan izložbe, plakat izložbe, pozivnica

Vrsta: tematska povijesna, umjetnička, kompleksna, fotografska, tuzemna, edukativna, informativna, skupna

Korisnici: Građani grada Dubrovnika, stanovnici Dubrovačko neretvanske županije, školska djeca, studenti, branitelji, Udruge proistekle iz Domovinskog rata, brojni domaći i strani posjetitelji Grada

Muzej Domovinskog rata Dubrovnik povodom proslave Dana pobjede i domovinske zahvalnosti i Dana hrvatskih branitelja priredio je otvorenje dviju izložbi u tvrđavi Imperijal na Srđu, *Orlandove ratne godine 1991. – 1995.*, iz fundusa Muzeja, autorice Varine Jurica Turk i *Logoraši*, gostujuću izložbu autora Josipa Ivan, Ivana Ivan i Gordane Čep.

Otvorenje izložbi bilo je 4. kolovoza 2019. s početkom u 19:30 sati, a zahvaljujući tvrtci Excelsa nekretnine d.d., posjetitelji su mogli na Srđ doći i Žičarom Dubrovnik po cijeni od 15 kuna za povratnu kartu.

U 2019. godini kada je Muzej Domovinskog rata obilježavao jedanaestu godinu svog djelovanja u neobnovljenoj tvrđavi Imperijal i kada smo isticali spomen na 600-tu obljetnicu postavljanja Orlandovog stupa, Muzej je priredio izložbu *Orlandove ratne godine 1991. – 1995.* Izložbu su činile izvorne ratne fotografije iz muzejske zbirke koje su snimili istaknuti dubrovački i hrvatski fotografi i fotoreporter i za vrijeme posljednje srpsko-crnogorske agresije i Domovinskog rata. Odabrani prizori ratne svakodnevice Orlandova stupa, simbola dubrovačke slobode i neovisnosti, bez obzira je li okovan daskama, oslikan ili sjaji u izvornom obliku, iznova svjedoče o najvažnijem razdoblju hrvatske i dubrovačke povijest bez kojeg nije moguće u potpunosti razumjeti veličinu i jedinstvenost Dubrovnika – Grada Slobode, utemeljenu na snazi njegovog domoljublja i slobodarskog duha. Ovom izložbom Muzej je dao i svoj doprinos u obilježavanju Orlandove godine Grada Dubrovnika.

Izložba je otvorena u sklopu programa Grada Dubrovnika za obilježavanje Dana pobjede i domovinske zahvalnosti i Dana hrvatskih branitelja.

Logoraši

Mjesto održavanja i prostor: tvrđava Imperijal, 4. kolovoza 2019.

Vrijeme trajanja: 4. kolovoza 2019. – 28. listopada 2019.

Autori izložbe: Josip Ivan, Ivan Ivan i Gordana Čep

Autor likovnog postava: Josip Ivan

Opseg: 17 skulptura

Tiskovine: Katalog izložbe *Logoraši*, dvojezični hrvatski/engleski, pozivnica, plakat

Vrsta: umjetnička

Korisnici: građani grada Dubrovnika, stanovnici Dubrovačko neretvanske županije, školska djeca, studenti, branitelji, Udruge proistekle iz Domovinskog rata, brojni domaći i strani posjetitelji Grada.

Izložba *Logoraši*, u organizaciji MDRD i Dokumentacijskog informacijskog središta iz Zagreba umjetničkim kiparskim instalacijama troje autora posvećena je svim žrtvama rata i totalitarnih nasilja.

Izložba je otvorena u sklopu programa Grada Dubrovnika za obilježavanje Dana pobjede i domovinske zahvalnosti i Dana hrvatskih branitelja.

Ovaj suvremeni spomenik ljudskim žrtvama poziva posjetitelje na sjećanje na Domovinski rat te sve branitelje i civile odvedene u srpsko crnogorske logore.

Skulpture su umotane u bijele zavoje ranjenika, slomljene su i predstavljaju polu-žive, polumrtve ljude mumije. Upečatljivo goleme i zgrčene šake raširenih prstiju poput kandža, simbol su očajnika koji se hvata za slamku, za stijenu spasa, za skute utjehe, za hranu i preživljavanje. To su ruke koje trgaju žice granica onih koji ne dopuštaju bijeg iz ratne zone, to su ruke onih koji se bore za sebe i svoju obitelj, to su ruke spremne na samoobranu, koje su izvan rata vrijedne, radišne, kreativne i milujuće.

Jednako tako, ovom izložbom, sjećamo se i žrtve dubrovačkih logoraša koji su proživljavali tjelesne i psihičke torture koje su zauvijek ostale sastavnica njihovih života. Patnje i neljudska izživljavanja u logorima Morinj (Crna Gora) i Bileća (BiH) proživjelo je 423 zatočenika s dubrovačkog područja. Od posljedica zlostavljanja, koja su svakodnevno doživljavali, u zatočeništvu su umrle tri osobe, a nakon puštanja na slobodu preminulo je više od 40 bivših zarobljenika. Budući su zločini počinjeni, a zločinci nisu kažnjeni, potrebno se suočiti s istinom kako bi se trajnim pamćenjem, potaknutim i ovom izložbom, pridonijelo u traženju pravde za žrtve i onemogućilo ponavljanje mračnih logorskih iskustava.

Vukovar 1991.

Mjesto održavanja i prostor: tvrđava Imperijal, 3. prosinca 2019.

Vrijeme trajanja: 3. prosinca 2019. – 7. prosinca 2019.

Autori stručne koncepcije: Damir Radnić i Viktorin Jurić

Autori likovnog postava: Mišo Đuraš, Varina Jurica Turk

Opseg: 143 izložene autorske fotografije

Vrsta: fotografska, povijesna, edukativna, informativna, pokretna

Korisnici: Građani grada Dubrovnika, stanovnici Dubrovačko neretvanske županije, školska djeca, studenti, branitelji, Udruge proistekle iz Domovinskog rata, brojni domaći i strani posjetitelji Grada.

U sklopu Programa obilježavanja Dana dubrovačkih branitelja 2019., Grad Dubrovnik i Muzej Domovinskog rata Dubrovnik prezentirali su izložbu *VUKOWAR 1991.*, autora fotografija nastalih iz objektivu dragovoljaca Domovinskog rata, HOS-ovaca i branitelja Vukovara, Damira Radnića i Viktorina Jurića – Paše. Oni su jedini u proboju iz Vukovara i Bogdanovaca uspjeli iznijeti filmove nastale za vrijeme okruženja u listopadu i studenom 1991. godine. Njihove ratne fotografije iz toga vremena vrlo su vrijedno arhivsko i povijesno

gradivo Republike Hrvatske koje se moglo razgledati u Muzeju Domovinskog rata Dubrovnik, u tvrđavi Imperijal na Srđu od 3. prosinca 2019. do 7. prosinca 2019.

Ovom izložbom, već tradicionalno, Muzej Domovinskog rata Dubrovnik obilježio je obljetnicu najtežeg napada na Grad 6. prosinca 1991. i Dan dubrovačkih branitelja 2019., u sklopu programa Grada Dubrovnika za obilježavanje Dana dubrovačkih branitelja.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

- Katalog izložbe *Logoraši* (dvojezičan), pozivnica, plakat
- Deplijan izložbe *Orlandove ratne godine 1991. – 1995.*, pozivnica, plakat
- Plakat izložbe *Vukovar 1991.*

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

Tijekom 2019. godine nastavila se edukativna djelatnost u vidu vodstava kroz Stalni postav te kroz povremene izložbe Muzeja u tvrđavi Imperijal.

Odrađeno je 85 stručnih vodstava. Većinom za učenike srednjih i osnovnih škola, kao i za članove udruga proisteklih iz Domovinskog rata, politička izaslanstva iz RH i SAD, sudionike summita održanog u Dubrovniku, članove izaslanstava gradova prijatelja Grada Dubrovnika, senatore iz SAD, polaznike Ratne škole Ban Josip Jelačić, članove veleposlanstava i ministre stranih država, polaznike Interuniverzitetskog centara Dubrovnik, studente Dubrovačkog sveučilišta, vrtičke grupe, članove sportskih klubova, hodočasnike, grupe stranih posjetitelja, i dr.

11.2. Predavanja

Održano je 13 stručnih predavanja o Domovinskom ratu na dubrovačkom području za učenike gimnazija, polaznike ratne škole Ban Josip Jelačić, studente Sveučilišta Dubrovnik, studente Zdravstvenog učilišta Zagreb, *Gromove*, Udrugu PZO Koprivnica i dr.

11.3. Radionice i igraonice

Održane su četiri radionice pod naslovom *Kviz znanja o Domovinskom ratu* s 153 učenika dubrovačkih srednjih škola u izložbenim prostorima tvrđave Imperijal u suradnji s profesorima povijesti.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

<https://www.dulist.hr/strasna-i-potresna-iskustva-otvorene-izlozbe-orlandove-ratne-godine-i-logorasi/596635/>

<https://dubrovacki.slobodnadalmacija.hr/vijesti/hrvatska-i-svijet/clanak/id/617046/u-tvravi-imperial-na-sru-otvorene-izlozbe-quotorlandoquot-i-quotlogorasiquot>

<https://www.vecernji.hr/kultura/simbol-dubrovacke-neovisnosti-docekao-obljetnicu-skriven-u-drvenoj-kutiji-1337038>

<https://www.dulist.hr/muzej-domovinskog-rata-izlozbe-orlandove-ratne-godine-i-logorasi-uz-dan-pobjede/595887/>

<https://360hr.news/vijesti/vijesti-iz-hrvatske/lokalne-vijesti/dalmacija/dubrovnik/video-dubrovnik-na-srdu-otvorene-dvije-izlozbe-povodom-dana-pobjede>

<https://360hr.news/vijesti/kultura-umjetnost/video-dubrovnik-na-srdu-otvorene-dvije-izlozbe-povodom-dana-pobjede>

<https://www.dubrovnikpress.hr/impressum/i>

<https://www.facebook.com/pg/MUZEJ/posts/>

<https://dubrovnikinsider.hr/index.php/component/k2/item/11343-dan-pobjede-i-domovinske-zahvalnosti-i-dan-hrvatskih-branitelja-2019>

<https://dubrovackidnevnik.rtl.hr/vijesti/najave/dan-pobjede-i-domovinske-zahvalnosti-i-dan-hrvatskih-branitelja>

<https://theworldnews.net/hr-news/foto-otvorene-izlozbe-orlandove-ratne-godine-i-logorasi>

<https://www.youtube.com/watch?v=RIITMCyGVFk>

<https://dubrovackiportal.hr/kultura/video-u-muzeju-domovinskog-rata-otvorena-izlozba-vukowar-1991/>

<https://kalendar.dubrovnik.hr/event/vukowar-1991-2/>

<https://www.dulist.hr/na-srdu-pogledajte-ratne-fotografije-iz-vukovara-i-bogdanovaca-iz-vremena-okruzenja/621166/>

<https://www.tportal.hr/kultura/clanak/otvorena-izlozba-fotografija-vukowar-1991-0-foto-20191108/slika-1a6b073f1c4e28864eebc54780b41e0d>

<https://za-dom.com/ekskluzivno-najavljujemo-izlozbu-fotografija-vukowar-1991-evo-gdje-se-moze-pogledati/>

<https://dubrovnikinsider.hr/index.php/kontakt/item/13248-otvorena-izlozba-ratnih-fotografija-vukowar-1991>

<https://www.youtube.com/watch?v=iOVfkCuf074>

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Stručni djelatnici redovito su putem medija (radio, TV) izvještavali javnost o radu ustanove, stalnoj i povremenim izložbama Muzeja i obljetnicama iz Domovinskog rata na dubrovačkom području.

Sudjelovali su u tematskim emisijama TV kuća i radio postaja na temu o MDRD i stručnom radu djelatnika, *Veterani mira* HTV (19. siječnja 2019.), HTV (2. listopada), DU TV (21. siječnja, 1. listopada, 2. listopada, 6. prosinca), Libertas TV (6. kolovoza, 3. prosinca) i dr.

Jednako tako sudjelovali su u radio emisijama Radija Dubrovnik, Katoličkog radija, Radio Raguse i dr., te davali izjave na sve novinarske upite.

12.6. Djelatnost klubova i udruga

Suradnja s Udrugom Dubrovnik Triatlon D3, *Stazom deva – Uspon nade*. Tradicionalni uspon serpentinama Srđa do tvrđave Imperijal održao se povodom Dana dubrovačkih

branitelja 7. prosinca 2019., uz akciju za Društvo distrofičara invalida cerebralne i dječje paralize i ostalih tjelesnih invalida DNŽ.

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

- Obavještavanje medija o posebnim programima Muzeja i gostovanja u radio i tv emisijama.
- Suradnja s medijima u izradi priloga o programima MDRD
- Uređivanje i objava novosti na Facebook, Instagram, i web stranicama Muzeja, kao i u Kulturnom kalendaru Grada Dubrovnika.
- Sva događanja u Muzeju su redovito i dobro predstavljena u lokalnom i nacionalnim medijima. Muzej redovito tiska plakate i pozivnice za događanja.
- Redovito servisiranje turističkih agencija informacijama o cijenama, prostorima, radnom vremenu, i događanjima u Muzeju, te koordinacija posjeta.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

- Posjet Muzeju Domovinskog rata Dubrovnik u tvrđavi Imperijal na Srđu, obuhvaća posjet stalnoj i povremenim izložbama Muzeja tijekom 2019. kada je bilo 61550 posjetitelja.
- Od ukupnog broja posjetitelja ostvareno je 56461 individualnih i 5089 grupnih posjeta. Sveukupno je prodano ulaznica 45691 (odrasli: 34143, studenti: 6459), a besplatan posjet ostvarilo je 15859 posjetitelja.
- Građani Grada Dubrovnika, stanovnici Dubrovačko neretvanske županije, učenici i studenti, hrvatski branitelji, članovi udruga proisteklih iz Domovinskog rata i dr., koji ostvaruju besplatan ulaz, nastavili su dolaziti posjećivati stalnu izložbu i povremene muzejske postave i u 2019. godini u broju od 15 859.

TIP POSJETITELJA	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDVOJENE ZBIRKE I LOKALITETI	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE	EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE I DRUGI PROGRAMI	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	UKUPNO	UKUPAN BROJ POSJETITELJA
ODRASLI (pojedinačni posjet)	50,002				50,002					0	50,002
KARTA S POPUSTOM POJEDINAČNI POSJET (djeca, mladi, umirovljenici,...)	6,459				6,459					0	6,459
GRUPE – odrasli (broj osoba)	5,089				5,089					0	5,089
GRUPE – predškolski uzrast (broj osoba)					0					0	0
GRUPE – osnovna škola (broj osoba)					0					0	0
GRUPE – srednja škola (broj osoba)					0					0	0
GRUPE – studenti (broj osoba)					0					0	0
OSOBE S POSEBNIM POTREBAMA (broj osoba)					0					0	0
OBITELJSKA ULAZNICA (broj osoba)					0					0	0
STRANI TURISTI (pojedinačno i grupno)					0					0	0
BESPLATAN ULAZ (od ukupnog broja)	15,859				15,859					0	15,859
UKUPNO:	61,550	0	0	0	61,550	0	0	0	0	0	61,550

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja

- RH: 0%
- lokalna samouprava: 99,61%
- vlastiti prihod: 0,39%
- sponzorstvo: 0%
- donacije: 0%

Tijekom tri protekle godine, od osnutka Muzeja, kao i u 2019. MDRD bilježi ostvareni prihod od osnovne djelatnosti – prodaje ulaznica, koji uplaćuje u nadležni proračun, veći od dodijeljenih sredstava Muzeju iz proračuna Grada Dubrovnika i omogućava osiguranje stabilnog poslovanja i održivog razvoja bez dodatnog opterećenja gradskog proračuna.